Gemeente
Amsterdam

Wijkpraktijkteams
Nieuw-West

28-3-2024

Aanleiding | WPTs sinds 2017

Uit de gebiedsanalyse 2016 bleek dat er in de gebieden Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart sprake was van verschillende problematiek op en rondom pleinen:

- Hoog onveiligheidsgevoel van bewoners
- Lage waardering voor staat van de openbare ruimte
- Zorgen over de participatie en het vertrouwen

Om deze problematiek effectiever aan te pakken is Nieuw-West in **2017** gestart met de methodiek Wijkprakijkteams (WPT).

Het doel van het WPT is om problematiek op het gebied van schoon, heel en veilig aan te pakken. Het gaat hierbij om problemen op het gebied van overlast, criminaliteit en verloedering. Daarnaast vergroot het de maatschappelijke participatie van bewoners.

Wat is WPT?

Het Wijkpraktijkteam is een multidisciplinaire samenwerking tussen gemeente, politie, woningcorporaties, maatschappelijke partners en ondernemers en bewoners uit de buurt, onder regie van een gebiedsmakelaar.

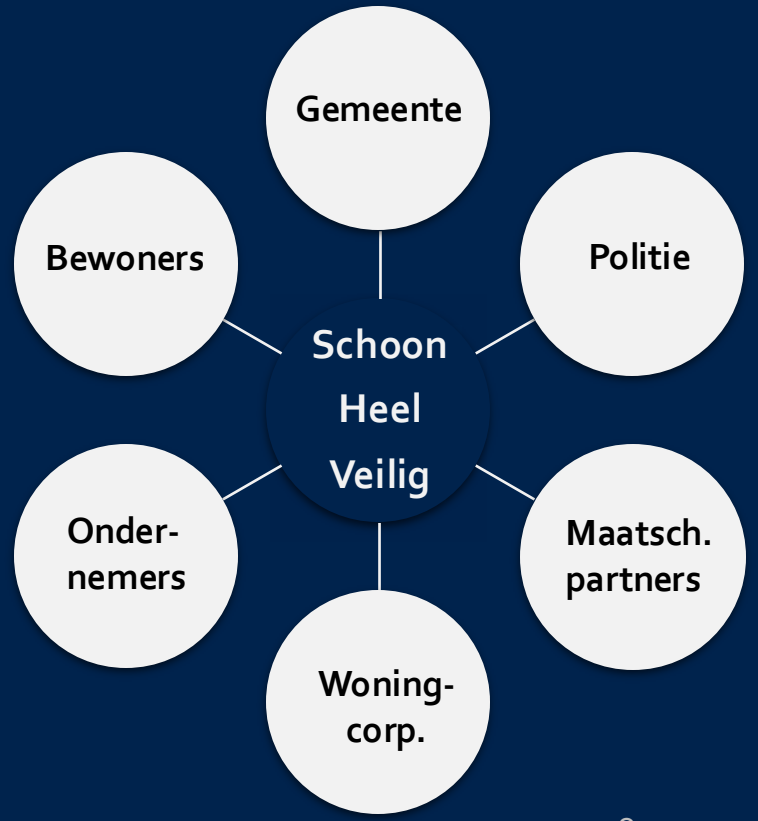

Doelstellingen WPT en problematiek in Nieuw-West

Hoewel de WPTs opgavegericht werken en maatwerk bieden in de buurt, zijn er overkoepelende doelstellingen waar de WPTs een bijdrage aan leveren. Recente onderzoeken (zoals de Staat van de Stad en WiA) bevestigen het beeld dat de problematiek in Nieuw-West nog altijd groot is en daarmee ook de behoefte om op bepaalde locaties extra inzet te plegen.

De pleinen en omliggende straten schoon krijgen

De ervaren overlast door vervuiling en verloedering is erg hoog in Nieuw-West. Het doel is om de overlast op hotspots tegen te gaan door actieve inzet, bijv. door prikacties en actiemomenten.

De overlast op pleinen tegengaan

Er is op en rondom verschillende pleinen sprake van overlast. Het gaat op sommige plekken om hardnekkige jeugdoverlast en / of overlast van drugsverslaafden.

Het veiligheidsgevoel van buurtbewoners verhogen

De veiligheidsbeleving van bewoners in Nieuw-West is al jaren erg laag en behoort, naast Zuidoost, ook in 2022 tot de laagste van de stad.

Jongeren perspectief bieden op een betere toekomst

Er wonen in Nieuw-West relatief veel kwetsbare bewoners, met name in buurten waar ook veel multi-problematiek is. Er zijn zorgen over de sociale ongelijkheid en de kansen van jongeren in het stadsdeel.

Eigenaarschap en betrokkenheid van buurtbewoners vergroten

Hoewel de gebieden Geuzenveld-Slotermeer en Osdorp op veel thema's een ongunstige score hebben tov Amsterdams gemiddelde, valt de inzet voor de buurt en stad in positieve zin op. Die is relatief hoger in deze gebieden.

Voorbeelden activiteiten van verschillende WPTs

- Actiemomenten en schouwen
- Veiligheidsdag
- Jaarmarkt
- Structurele prikacties
- Inzet WPT bus op pleinen
- Organisatie Iftar
- Zichtbaarheid en nazorg bij incidenten
- Informatiemomenten stedelijke vernieuwing

Werkwijze WPT

De kracht van het WPT is dat het opgavegericht werkt en maatwerk kan leveren, toegesneden op de problematiek in de buurt. Als leidraad werken alle WPTs met de volgende methodiek:

- Gezamenlijk worden problemen én kansen in een buurt geanalyseerd.
- De belangrijkste interventies om de problematiek tegen te gaan worden geïdentificeerd en geprioriteerd.
- Start met de uitvoering van de interventie.

Hoewel de exacte invulling van de methodiek door het WPT zelf wordt bepaald zijn er bepaalde 'best practices' in de werkwijze die in elk WPT worden gebruikt:

- Structureel overleg tussen samenwerkende partners (meestal 1 x per 4-6 weken).
- Een gezamenlijke appgroep om snel te kunnen schakelen indien nodig.
- Daarnaast gebruiken alle partners regelmatig de WPT locatie als uitvalsbasis om te werken.
- Per WPT worden gezamenlijke focuspunten opgesteld die worden opgepakt. Bij sommige WPTs ligt de focus erg op veiligheid en andere locaties hebben meer focus op schoon.
- Om onderling kennis te delen vindt er 1x per 6 weken een groot WPT overleg plaats waarin de trekkers van alle WPTs aanwezig zijn.

Opgavegerichte werkwijze WPT

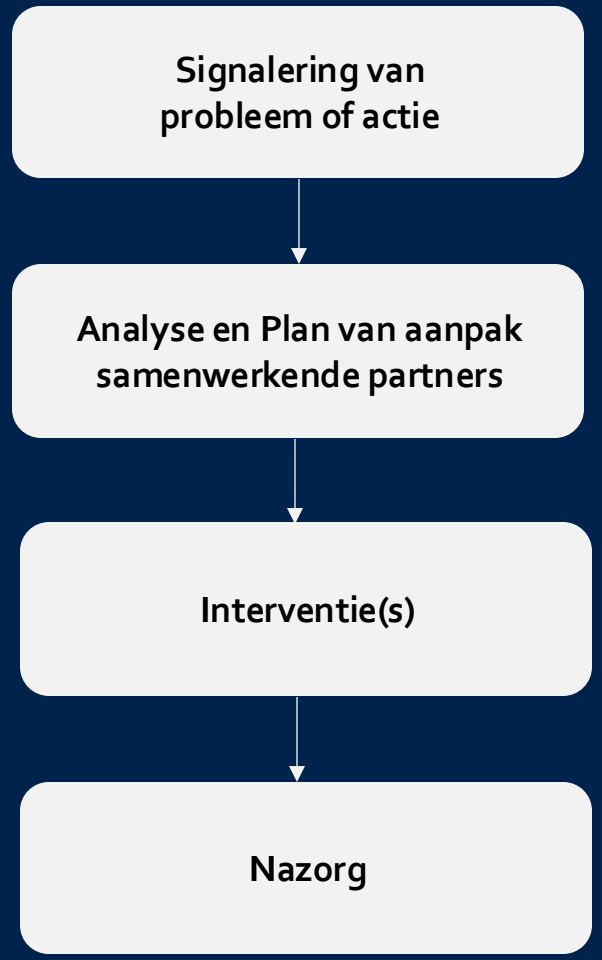

WPT teams – vaste locaties Nieuw-West & mobiele inzet bussen

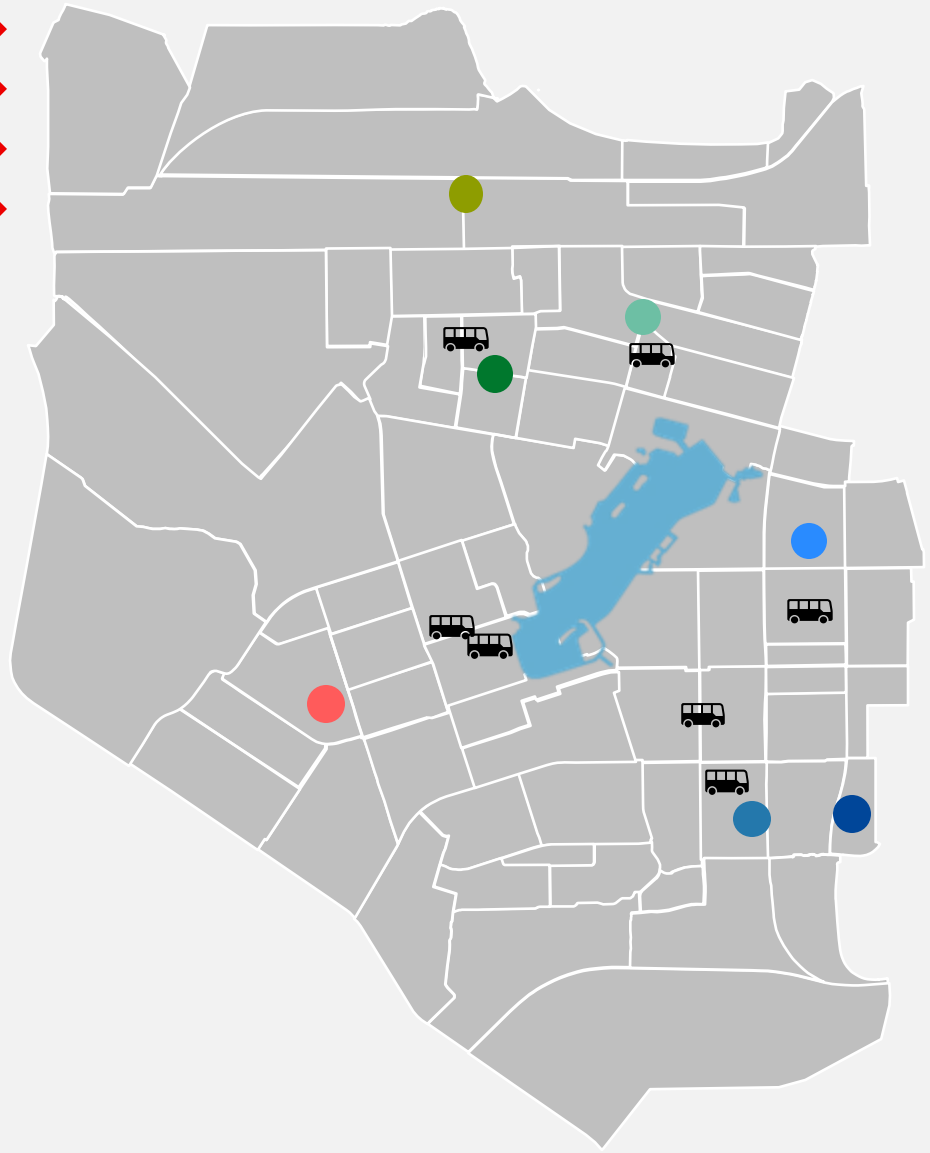

In 2024 zijn er 7 Wijkpraktijkteams actief in Nieuw-West

- Stationskwartier Sloterdijk*
- Bernard Loderstraat (Slotermeer)
- Lambertus Zijlplein (Geuzenveld)
- Piet Mondriaanplein (Overtoomse Veld)
- Abraham Staalmanpark (Slotervaart Zuid)
- Delflandplein (Slotervaart Zuid)*
- Dijkgraafplein (Osdorp)

** Nog niet alle WPTs beschikken over een fysieke uitvalsbasis. Omdat dit een belangrijke succesfactor is, is het doel in 2024 om uitbreiding van de fysieke WPT locaties te realiseren, zoals Sloterdijk en Delflandplein.*

WPT - Bus

Naast de vaste locaties beschikt het stadsdeel over twee WPT bussen die op pleinen worden ingezet en op wisselende locaties kunnen worden ingezet, bijvoorbeeld bij calamiteiten.

Op deze locaties staat de bus wekelijks:

- Lambertus Zijlplein (GSM)
- Blomwijckerpad (Wildemanbuurt – OSD)
- Osdorpplein (OSD)
- Sierplein (SLV)
- August Allebéplein (SLV)
- Staalmanbuurt (SLV)
- Plein ’40 – ’45 (GSM)

Meer informatie over de WPT bus op de volgende sheet

WPT Bus

- De WPT Bus fungeert als cement tussen de verschillende gezamenlijke uitdagingen op het gebied van 'Schoon, Heel en Veilig'.
- Door de laagdrempeligheid worden bewoners bereikt die normaal niet makkelijk in contact komen met de gemeente.
- De bus wordt ingezet bij (stedelijke) incidenten/ acute problematiek (reactief) zoals plofkraken, maar ook om proactief bewoners te informeren en te ondersteunen. Denk hierbij aan het faciliteren van bewoners richting participatie, taallessen of betaald werk (vanuit Startpunt). Ook wordt samengewerkt met wijkpartijen zoals gebiedsteams, woningcorporaties, politie, GGD, ondernemers en jongerenwerkers.
- Het vervoer en beheer van de bussen en locaties wordt verzorgd door een WPT coördinator vanuit het Startpunt en drie chauffeurs vanuit het gemeentelijk project "Sterk in Werk". Het biedt meerwaarde dat daarmee een relatie is gelegd met participatie.

Resultaten WPT Bus

- De bus is in 2023 **587 keer** ingezet voor verschillende doeleinden. In 2022 was dat **377 keer**. Stijging is te verklaren door extra wekelijkse inzet o.a. op Plein '40-'45 (o.a. op afval en warme maaltijd daklozen). Daarnaast wordt de bus ook gebruikt bij calamiteiten in andere stadsdelen.
- Er zijn in 2022 bijna **1800** hulpvragen gesteld door bewoners (t.o.v.1300 in 2021). De meeste vragen en/of opmerkingen gingen over taal, gevolgd door werk en vrijwilligerswerk.
- Het afgelopen jaar zijn er via de WPT bus **387** bewoners bereikt die op het Startpunt zijn ondersteund naar een volgende stap op het gebied van participatie, taal, stages en toeleiding naar werk. Hiermee wordt bevestigd dat de bus van grote waarde is om de doelgroep te bereiken.
- Sinds 2018 kunnen meiden en jonge vrouwen wekelijks met hun vragen terecht bij de Meidenbus. Al meer dan 1000 meiden zijn in de afgelopen jaren langs geweest.
- In 2019 is, op verzoek van Burgemeester Halsema, gestart met een pilot om de bus ook in te zetten bij stedelijke incidenten. Dat is in 2022 succesvol gecontinueerd. De bus is o.a. ingezet bij de schietpartij in Zuidoost en bij de gijzeling in de Apple store op het Leidseplein.
- Vanuit duurzaamheid wordt verkend of de huidige bussen vervangen kunnen worden door elektrische bussen.

Succesfactoren WPT

Zichtbaar en dichtbij
Zichtbaarheid en contact met bewoners en ondernemers in de buurt. Dit wordt ook gestimuleerd door gezamenlijke acties die vanuit WPT worden opgezet zoals prikacties.

Vaste locaties
Vaste locaties in de wijken fungeren als uitvalsbasis voor partners en buurt en als inlooppunt voor bewoners.

Mobiele inzet
Twee mobiele WPT bussen om bewoners en ondernemers op een laagdrempelige manier te bereiken. De bussen worden jaarlijks gemiddeld 600 keer ingezet voor verschillende doeleinden.

Gezamenlijke speerpunten
Er wordt in het netwerk een 'wij-gevoel' gecreëerd doordat helder is aan welke speerpunten wordt gewerkt.

Effectieve samenwerking en commitment
Door de integrale werkwijze vindt er ontschotting plaats en kunnen problemen in de wijk sneller en effectiever worden aangepakt.

"Het Piet Mondriaanplein in Slotervaart zijn verschillende trajecten uitgezet. Ontwikkeld en begeleid. Buurtmoeders doen hun rondes op preventie voor veiligheid en meldingen openbare ruimte. Fietslessen voor kinderen met ouders in een minder sociaaleconomische positie, die geen fiets kunnen betalen, worden vanuit het WPT door een stichting aangeboden.
Voorlichting op basis van de behoefte van de bewoner, worden ingekocht en uitbesteed aan bewoners. (Professionals worden ingehuurd.)
Samenwerkingpartners worden bij een gebracht en plannen voor de buurt worden uitgevoerd en geevalueerd."

"Er was in Slotermeer veel sprake van overlast (jongeren, samenscholing, vandalisme en parkeerproblematiek i.v.m. de horeca).
Het netwerk van alle verschillende partners heeft intensief samenwerkt om dit aan te pakken. Interventies die hebben plaats gevonden: inzet buurtvaders en -moeders die rondliepen in de buurt en jongeren aanspraken, patrouilles door de wijk, snelle inzet door contact via WPT.
Dit heeft de overlast enorm verminderd."

Samenwerking in de wijk

De Wijkpraktijkteams maken laagdrempelige samenwerking in de wijk mogelijk met verschillende partners. Hoewel de doelstellingen vooral op 'schoon, heel en veilig' zijn, worden bewoners met allerlei vragen verder geholpen en evt. doorgeleid naar samenwerkende partners. Een (niet uitputtend) overzicht van de partners waar mee wordt samen gewerkt:

Stadsdeelorganisatie Nieuw-West:
Gebiedsteams; Startpunt; Jeugd en Veiligheid; Sportstimulering; VTH;

Externe organisaties / actoren:
Politie; Woningcorporaties; Scholen; Buurtteams; SAOA; buurtvaders en buurtmoeders; Jongerenwerk; Sportbuurwerk;

Directies Gemeente:
OJZD; OOV; Economie; WPI; Stadswerken; Wonen

In ontwikkeling: Wijkrechtspraak Nieuw-West
In opdracht van de Driehoek wordt er momenteel verkend hoe de wijkrechtspraak, naar voorbeeld in Zuidoost (Venserpolder), kan uitbreiden naar stadsdeel Nieuw-West.

Het doel van wijkrechtspraak is om effectief bij te dragen aan het oplossen van uiteenlopende, meervoudige problemen van mensen, om zo de veiligheid en het maatschappelijk welzijn in wijken te vergroten. Wijkrechtspraak is laagdrempelig, dichtbij en oplossingsgericht en sluit daarmee goed aan bij de werkwijze van het WPT.

In de verkenning wordt er samen met het stadsdeel onderzocht op welke manier er samengewerkt kan worden met het WPT.